

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK, az 1272/2008/EK és a 2015/830/EU rendelet szerint

1. SZAKASZ: AZ ANYAG/KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

1.1. Termékazonosító: **E-MON 003 citrus illatú általános mosogatószer**

1.2. Azonosított felhasználás: edények, mosható felületek tisztítása, lakossági és foglalkozásszerű felhasználásra
Ellenjavallt felhasználás: fentitől eltérő

1.3. Gyártó, forgalmazó és a biztonsági adatlap szállítójának adatai: **Mochem Bt.**

Címe: 6800 Hódmezővásárhely, Klauzál u 162.

Telefon: 70/397-5615

Honlap: www.mochem.hu

A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: Mohos Emese iroda@mochem.hu

1.4. Sürgősségi telefon: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ):
munkaidőben (36) 1 476 6464

éjjel-nappal hívható szám: (36) 80 20 11 99

2. A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

2.1. Az keverék osztályozása: a 1272/2008/EK (CLP) rendelet szerint **a termék veszélyes**

Eye Irrit. 2 H319

2.2. Címkézési elemek:

FIGYELEM

A keverék veszélyeire/kockázataira figyelmeztető H-mondat:

H319 Súlyos szemirritációt okoz.

Óvintézkedésre vonatkozó P-mondatok:

P102 Gyermekektől elzárva tartandó.

P103 Használat előtt olvassa el a címkén közölt információkat.

P305+P351+P338 SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN: Óvatos öblítés vízzel több percen keresztül. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

Veszélyt meghatározó összetevő: nátrium-lauril-éter-szulfát

Összetevők a 648/2004/EK rendelet szerint: 5%-nál kevesebb: anionos és nemionos felületaktív anyagok. Illatanyagokat (CITRONELLOL, HYDROXYISOHEXYL 3-CYCLOHEXENE CARBOXALDEHYDE) és tartósítószer (METHYLCHLOROISOTHIAZOLINONE/METHYLISO-THIAZOLINONE) tartalmaz.

2.3. Egyéb veszély: nem ismert, PBT- és vPvB-értékelés: nincs adat.

3. ÖSSZETÉTEL/ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

3.1. Anyagok: nem releváns

3.2. Keverékek: vizes oldat

Veszélyes komponens	Koncentráció	Veszélyességi osztály, kategória, H-mondat
Nátrium-C12-14 alkil-éter-szulfát* EK-szám: 500-234-8, CAS-szám: 68891-38-3	<3%	Skin Irrit. 2, H315, Eye Dam. 1, H318

* Nem osztályozott anyag a 1272/2008/EK rendelet VI. mellékletében, besorolásuk gyártói.

Az egyéb, fentiekben nem jelzett komponensek (nemionos felületaktív anyag, színezék, illatanyag kompozíció, konzerválószer, stabilizátor) nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a termékben nem éri el azt a mértéket, mely fölött jelenlétüket a biztonsági adatlapon fel kell tüntetni, és a veszélyesség szerinti besorolásnál figyelembe kell venni. A veszélyességi osztályok és kategóriák a tiszta anyagokra/összetevőkre vonatkoznak, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakaszt adja meg. A H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Általános tudnivalók: A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni, és az újbóli használat előtt meg kell tisztítani. Öntudatlan vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.

Belélegzés esetén: nem releváns expozíció

Bőrrel való érintkezés esetén: öblítsük le alaposan bő vízzel

Szembejutás esetén: Bő vízes szemöblítést kell végezni a szemhéjszélek széthúzásával és a szemgolyó mozgatásával. Ha a kontaktlencse könnyen eltávolítható, óvatosan vegyük ki.

Lenyelés esetén: A szájüreget vízzel ki kell öblíteni. Itassunk a sérülttel vizet a készítmény hígítása érdekében. Ne hánytassuk.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: nem várhatók

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, ill. biztonsági adatlapját. **Megjegyzés az orvos számára:** Kezeljen a tüneteknek megfelelően.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

5.1. Megfelelő oltóanyag: szokásos oltóanyagok (vízpermet, oltópor, oltóhab, szén-dioxid). A környezetben égő anyagok alapján kell meghatározni. Erős vízszugár a termék felhabzását okozhatja.

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: nem ismertek

5.3. Javaslat a tűzoltóknak: A védőfelszereléseket a környezetben égő anyagok alapján kell meghatározni.

Egyéb információk: A termék nem tűzveszélyes, vizes oldat. Tűz esetén a készítményt elkülönítve, biztonságos helyen kell tartani. Szükség esetén hideg vízpermettel kell hűteni.

6. INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ EXPOZÍCIÓNÁL

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások: Egyéni védőfelszerelés tekintetében lásd a 8. szakaszt. **Ügyeljünk a csúszásveszélyre!**

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: Nagy mennyiségű kiömlött anyagot kezelés nélkül a csatornába vagy élő vizekbe engedni tilos! Akadályozzuk meg talajba, gödrökbe, pincébe jutását. A hulladékkezelés, a megsemmisítés a helyi előírásoknak megfelelően történjen.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai: Nagy mennyiségű kiömlött terméket inert folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok, föld, vermikulit, diatomaföld) kell befedni, felitatni, megfelelően címkézve tárolni és a helyi előírásoknak megfelelően megsemmisíteni. A maradékot, illetve kis mennyiségű terméket sok vízzel le kell öblíteni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: Lásd még a 7., 8. és 13. szakaszokat.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: Körültekintő munkával el kell kerülni a termék kifröccsenését, kiömlését, szembejutását, bőrre kerülését, véletlen lenyelését.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetetlenséggel együtt: Hűvös, fagymentes helyen, eredeti, bontatlan csomagolásban, élelmiszerektől, italoktól, takarmányoktól elkülönítve kell tárolni. Gyermekek kezébe nem kerülhet! Javasolt tárolási hőmérséklet: 0 – 35°C.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások): Konyhai edények mosogatása, mosható felületek tisztítása. A felhasználók köre: lakossági és foglalkozásszerű. A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót, és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. AZ EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE/EGYÉNI VÉDELEM

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Foglalkozási expozíciós határértékek: (a munkahelyi levegőben megengedett határértékek): nincsenek
A termék nem tartalmaz olyan komponenseket, melyekre vonatkozólag határérték megállapítás történt.

DNEL¹ értékek foglalkozásszerű felhasználókra:

Nátrium-alkil(C₁₂₋₁₄)-éter-szulfát

DNEL (hosszan tartó belélegzés, szisztémás hatás): 175 mg/m³

DNEL (hosszan tartó dermális expozíció, szisztémás hatás): 2750 mg/ttkg/nap

PNEC² értékek:

Nátrium-alkil(C₁₂₋₁₄)-éter-szulfát

PNEC (édesvíz): 0,24 mg/l, PNEC (tengervíz): 0,024 mg/l, PNEC (STP/szennyvíztisztító telep): 10 g/l,

¹ DNEL: DERIVED NO EFFECT LEVEL (a származtatott hatásmentes humán-expozíció szintje)

² PNEC: PREDICTED NO EFFECT CONCENTRATION (az adott ökoszisztémára károsan még nem ható, becsült küszöbkoncentráció)

PNEC (édesvízi üledék): 0,917 mg/kg, PNEC (édesvízi üledék): 0,092 mg/kg, PNEC (talaj): 7,5 mg/kg

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Műszaki intézkedések: nem szükségesek

Higiéniiai intézkedések:

- Munka közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka szüneteiben és befejezése után alapos kézmosás szükséges.

Személyi védőfelszerelések:

- Légutak védelme: nem szükséges
- Kézvédelem: érzékeny bőrűeknek védőkesztyű viselése ajánlott (PVC, neoprén, gumi, nitrilgumi)
- Szemvédelem: nem szükséges

A környezeti expozíció elleni védekezés: A termék csatornába, víztestekbe jutását kerülnünk el.

A fentiek a szakszerűen végzett tevékenységre és rendeltetésszerű felhasználási feltételekre vonatkoznak, átlagosnak tekinthető körülmények között. Amennyiben ettől eltérő viszonyok vagy rendkívüli körülmények között történik a munkavégzés, a további szükséges teendőkről és az egyéni védőeszközökről szakértő bevonásával ajánlott dönteni.

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk

Külső jellemzők:	világoszöld folyadék
Szag:	illatosított
Szagküszöbérték:	nincs adat
pH-érték:	7,0
Olvadáspont/fagyáspont:	< 0°C
Forráspont:	> 100°C
Lobbanáspont:	vizes oldat, nem értelmezhető
Párolgási sebesség:	nincs adat
Gyúlékonyság (szilárd, gázhalmazállapot):	nem értelmezhető
Robbanási tartományok:	vizes oldat, nem értelmezhető
Gőznyomás:	nincs adat
Gőzsűrűség:	nincs adat
Sűrűség (20°C):	1,06 ± 0,02 g/cm ³
Oldhatóság vízben:	korlátlan
Megoszlási hányados (n-oktanol/víz):	nincs adat
Öngyulladás hőmérséklet:	nem öngyulladó
Bomlási hőmérséklet:	nem bomlik
Viszkozitás:	nincs adat
Robbanásveszélyesség:	nem jellemző
Oxidáló tulajdonságok:	nem oxidál

9.2. Egyéb információk: nincs adat

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

10.1. Reakciókészség: nem jellemző.

10.2. Kémiai stabilitás: Közös körülmények (szokásos hőmérséklet-, és nyomásviszonyok, valamint a 7. szakasz alatt előírt tárolási körülmények) között a termék stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: nem ismert, veszélyes polimerizáció nem következik be

10.4. Kerülendő körülmények: rendeltetésszerű használat esetén nem ismertek

10.5. Nem összeférhető anyagok: ne keverjük más tisztítószerrel

10.6. Veszélyes bomlástermékek: nem jellemző, normál felhasználás és tárolás esetén. Tűzben, az égés során bomlástermékek képződhetnek, lásd az 5. szakaszt.

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ: A készítménnyel toxikológiai vizsgálatokat nem végeztek, megítélése kizárólag az összetevőkre vonatkozó toxikológiai adatok, azok osztályozása és koncentrációja alapján a CLP rendelet előírásainak megfelelően történt.

Az összetevők akut LD₅₀ értékei alapján a termék becsült akut orális, dermális ATE értéke >2000 mg/ttkg

Bőrkorrózió/bőrirritáció: az osztályozás kritériumai nem teljesülnek

Súlyos szemkárosodás/szemirritáció: szemirritációt okoz, Eye Irrit. 2
Légzőszervi, vagy bőrszenzibilizáció: az osztályozás kritériumai nem teljesülnek
Csírasejt mutagenitás: az osztályozás kritériumai nem teljesülnek
Rákkeltő hatás: nem ismeretes
Reprodukciós toxicitás: nem ismeretes
Célszervi toxicitás, egyszeri vagy többszöri expozíció: az osztályozás kritériumai nem teljesülnek
Aspirációs veszély: nem ismeretes

11.2. A termékkel történő expozíció tünetei, hatások:

Lenyelés: Nyálkahártya, ill. gyomor-bélrendszer irritációját okozhatja. Nagy mennyiségek lenyelése ártalmas lehet.
Bőr: Szenzibilizáló anyagokat (CITRONELLOL, HYDROXYISOHEXYL 3-CYCLOHEXENE CARBOXALDEHYDE) tartalmaz. Túlérzékeny személyeknél allergiás reakciót válthat ki.
Szem: Irritálja a szemet.

12. ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

12.1. Toxicitás: a termékkel célzott vizsgálatokat nem végeztek, megítélése az összetevőkre vonatkozó ökotoxikológiai adatok alapján a CLP-rendeletnek megfelelően történt. A termék nem osztályozandó környezetre akut, illetve krónikus veszélyt jelentő keverékeknek.

A termék összetevőire vonatkozó toxicitási adatok:

nátrium-alkil(C₁₂₋₁₄)-éter-szulfát: LC₅₀ (halak, 96 óra): 7,1 mg/l
EC₅₀ (*Daphnia magna*, 48 óra): 7,4 mg/l

12.2. Perzisztencia/lebonthatóság: a termékben lévő felületaktív anyagok, biológiailag könnyen lebonthatóak. A biológiai lebonthatóság megfelel a 648/2004/EK rendeletben előírt biológiai lebomlási kritériumoknak. Az ezt alátámasztó adatok mindenkor a tagállamok illetékes szerveinek a rendelkezésére állnak, és közvetlen kérésükre vagy a tisztítószert gyártó kérésére megtekinthetők.

12.3-6. Bioakkumulációs képesség, a talajban való mobilitás, a PBT- és a vPvB-értékelés eredményei, egyéb információ: nincs adat

13. ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

13.1. Hulladékkezelési szempontok: A hulladékok kezelésére a 225/2015. (VIII.7.) Kormányrendelet az irányadó. A termék hulladékának besorolása a 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet alapján történt. A hulladékulcs felhasználási terület és a körülmények folytán változhat.

Hulladékulcs/EWC kód: 20 01 30 nem veszélyes hulladék

20 01 30 TELEPÜLÉSI HULLADÉKOK (HÁZTARTÁSI HULLADÉKOK ÉS AZ EZEKHEZ HASONLÓ, KERESKEDELMI, IPARI ÉS INTÉZMÉNYI HULLADÉKOK), BELEÉRTVE AZ ELKÜLÖNÍTETTEN GYŰJTÖTT HULLADÉKOKAT IS; elkülönítetten gyűjtött hulladék frakciók (kivéve 15 01): mosószerek, amelyek különböznek a 20 01 29-től

A készítmény csomagolási hulladékainak kezelését a 442/2012 (XII. 29.) Kormányrendelet szabályozza.

14. SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények – ADR/RID, IMDG és IATA – szerint **nem veszélyes áru**.

- 14.1. UN-szám:** nem releváns
14.2. Az ENSZ szerint megfelelő szállítási megnevezés: nem releváns
14.3. Szállítási veszélyességi osztály: nem releváns
14.4. Csomagolási csoport: nem releváns
14.5. Környezeti veszély: nem releváns
14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések: nem releváns
14.7. A MARPOL II. és az IBC kódex szerinti ömlesztett szállítás: nem alkalmazható.

15. SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

15.1. A keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Vonatkozó közösségi joganyagok

CLP-rendelet (1272/2008/EK) és módosításai: 1. ATP: 790/2009/EK rendelet; 2. ATP: 286/2011/EK rendelet; 3. ATP: 618/2012/EU rendelet; 4. ATP: 487/2013/EU rendelet; 5. ATP: 944/2013/EU rendelet; 6. ATP: 605/2014/EU rendelet; 7. ATP: 2015/1221/EU rendelet; 8. ATP: 2016/918/EU rendelet; 9. ATP: 2016/1179/EU rendelet; 10. ATP: 2017/776/EU rendelet

REACH rendelet (1907/2006/EK) és módosításai

98/24/EK irányelve a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének, biztonságának védelméről

2000/39/EK irányelve a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről szóló 98/24/EK tanácsi irányelv végrehajtásával kapcsolatban a javasolt foglalkozási expozíciós határértékek első listájának létrehozásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT és a TANÁCS 2008/98/EK IRÁNYELVE (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről

Tisztítószer-rendelet: 648/2004/EK és módosításai

Vonatkozó nemzeti joganyagok

Munkavédelem: az 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről; 25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról; 33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről; 3/2002. (II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről;

Kémiai biztonság: 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai;

Környezetvédelem: 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól; 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékokról; 225/2015. (VIII.7.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól; 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet a hulladék jegyzékről;

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; az 54/2014. (XII.5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról.

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nem készült

16. EGYÉB INFORMÁCIÓK

Adatlap-történet: Jelen adatlap a készítmény kiindulási anyagainak biztonsági adatlapja és a készítményre vonatkozó adatok ismeretében készült, és felülírja az előző változatot. A változtatás a 2015/830/EU rendeletnek történő megfelelést célozza.

Keверék osztályozása: Kalkulációs módszerrel történt, lásd a 11. és 12. szakaszt.

Ajánlás az oktatásra: A termékkel foglalkozáskor dolgozó személyeket tájékoztatni kell a vegyszerekkel történő munka veszélyeiről, és évenként ismétlődő munkavédelmi oktatás keretében az általános munkavédelmi óvó- és védőrendszabályokról. A BIZTONSÁGI ADATLAP MINDIG LEGYEN ELÉRHETŐ A DOLGOZÓK SZÁMÁRA.

A 2. és 3. szakaszban feltüntetett H-mondatok, rövidítések:

H302	Lenyelve ártalmas
H315	Bőrirritáló hatású
H318	Súlyos szemkárosodást okoz
H319	Súlyos szemirritációt okoz

A veszélyességi osztályok rövidítései (a rövidítések utáni számok az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek): Skin Irrit.: bőrirritáló, Eye Dam.: szemkárosító

Egyéb, a szövegben nem megmagyarázott rövidítések:

ADR	Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás/ European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road
ATE	Az összetevők akut toxicitás adataiból számolt akut toxicitás
ATP	Adaption to Technical Progress – A műszaki fejlődéshez való alkalmazkodás
CAS	Chemical Abstract Service
CLP	Classification, Labelling and Packaging
EC ₅₀	Effective Concentration, a hatásos koncentráció, a mérési végpont 50%-os csökkenését okozza
EK	Európai közösség
EWC	Európai Hulladékjegyzék Kód
IATA	International Air Transport Association – Nemzetközi Légi Fuvarozási Egyesület Veszélyes Áru Szabályzata
IBC	Nemzetközi szabvány a veszélyes vegyi anyagok és a kódex 17. fejezetében felsorolt káros folyékony anyagok ömlesztett szállítására.
ICAO	International Civil Aviation Organization Technical Instruction for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air – Nemzetközi Polgári Repülésügyi Szervezet Veszélyes Áruk Légi Szállítására
IMDG	International Maritime Dangerous Goods Code Veszélyes Áruk Nemzetközi Tengerészeti Kódexe
Index	Harmonizált CLP besoroláshoz tartozó szám (a 1272/2008/EK rendelet VI. melléklete alapján)

LC₅₀ medián halálos koncentráció

LD₅₀ medián halálos adag

MARPOL A marine pollution (tengerszennyezés) szóból származtatott elnevezés, nemzetközi tengeri környezetvédelmi egyezség.

PBT perzisztens, bioakkumulatív és toxikus

pH Oldatok savasságát vagy lúgosságát kifejező érték

REACH Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals – Vegyi anyagok regisztrálása, értékelése, engedélyezése és korlátozása lásd. 1907/2006/EK rendelet

RID The Regulation concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail – Veszélyes Áruk Nemzetközi Vasúti Fuvarozásáról szóló Szabályzat Biztonságát szolgáló Műszaki Utasítások

UN/ENSZ Egyesült Nemzetek Szövetsége

vPvB nagyon perzisztens, nagyon bioakkumulatív

A

f

e

n

t

i

i

n

f

o

r

m

á

c

i

ó

k

j

e

l

e

n

t

u

d

á

s

u

n

k

o

n

a

l

a

p

u

l

n

a

k

é

s

a